

ΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ»
ΕΣΔΝΕ

Τόμος 32, Τεύχος 3
Ιούλιος – Σεπτέμβριος 1993

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΩΝ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η Οδύσσεια της Νοσηλευτικής και η αναζήτηση της Ιθάκης
2. Νοσηλευτική φροντίδα ηλικιωμένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα
3. Η συμβολή της οικογένειας στην ψυχική υγεία του παιδιού
4. Διεθνές πρόγραμμα μελέτης νομοθετικής ρύθμισης της νοσηλευτικής
5. Ποιότητα, κόστος και νοσηλευτική (συνέχεια)
6. Πανελλήνια Συνδιάσκεψη για την κατάρτιση νοσηλευτών στην Ογκολογική Νοσηλευτική
7. Νοσηλευτική και HIV/AIDS. Επικέντρωση στην κοινότητα/φροντίδα στο σπίτι
8. Μετά το Συνέδριο

CONTENTS

1. The Odyssey of Nursing and the search for Ithaka
2. Nursing care of the elderly in the European Community
3. Contribution of the family to the child's mental health
4. International Regulation of Nursing. International Council of Nurses (I.C.N.)
5. Quality, costs and nursing translation (continued)
6. Greek National Conference on the Oncological Training of Nurses
7. Nursing and HIV/AIDS. Focus on community/care at home
8. After the Conference

NOSSILEFTIKI

QUARTERLY PUBLICATION OF THE
HELLENIC NATIONAL GRADUATE NURSES ASSOCIATION

Vol 32, No 3
July – September 1993

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσηλευτριών - Νοσηλευτών
Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ' κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2, 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Αγιώτου - Δημοπούλου
Ε. Γουλιά
Α. Καλοκαιρινού
Μ. Μαλγαρινού
Α. Παπαδαντωνάκη
Ε. Πατηράκη
Α. Πορτοκαλάκη
Α. Ραγιά
Ε. Χαραλαμπίδου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Επίτ. Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών
Πύργος Αθηνών - Γ' Κτίριο
2ος όροφος - 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοδεσμία - Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο - Εκτύπωση

Κ. & Γ. ΖΕΡΜΠΙΝΗ Ο.Ε.
Κεντρικό : Χαριλάου Τρικούπη 73, Αθήνα, Τηλ. 36 14 741
Εργοστάσιο : Σουλίου 10, Άγ. Δημήτριος, Τηλ. 99 42 382
Βιβλιοπωλείο : Μικράς Ασίας 76, Γουδί, Τηλέφ. 77 98 654

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσηλεύτριες/ές-Σπουδάστριες/ές ...	2500 δρχ.
Οργανισμοί-Εταιρείες-Βιβλιοθήκες ..	4500 δρχ.
Εξωτερικού	40 \$
Τιμή τεύχους	750 δρχ.
Τιμή τευχών 1990, 1991	600 δρχ.
» » 1985 - 1989	500 δρχ.
Παλαιότερα τεύχη	400 δρχ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η Οδύσσεια της Νοσηλευτικής και η αναζήτηση της Ιθάκης	125
Στ. Παπαμικρούλη	
2. Νοσηλευτική φροντίδα ηλικιωμένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα	134
Β.Α. Λανάρα	
3. Η συμβολή της οικογένειας στην ψυχική υγεία του παιδιού	139
Α. Ραγιά	
4. Διεθνές πρόγραμμα μελέτης νομοθετικής ρύθμισης της νοσηλευτικής	149
Αθηνά Καλοκαιρινού-Αναγνωστοπούλου	
5. Ποιότητα, κόστος και νοσηλευτική (συνέχεια) ...	154
Μετάφραση: Γ. Πιερράκος, Α. Χατζηνικολάου	
6. Πανελλήνια Συνδιάσκεψη για την κατάρτιση νοσηλευτών στην Ογκολογική Νοσηλευτική	159
Χρ. Πλατή	
7. Νοσηλευτική και HIV/AIDS. Επικέντρωση στην κοινότητα/φροντίδα στο σπίτι	162
Μετάφραση: Ε. Αγιώτου-Δημοπούλου	
8. Μετά το Συνέδριο	167
Στέλλα Μεγάλου Κοπριτέλλη	

CONTENTS

1. <i>The Odyssey of Nursing and the search for Ithaka</i>	125
St. Papamikrouli	
2. Nursing care of the elderly in the European Community	134
V.A. Lanara	
3. Contribution of the family to the child's mental health	139
A. Raya	
4. International Regulation of Nursing. International Council of Nurses (I.C.N.)	149
Athina Kalokerinou-Anagnostopoulou	
5. Quality, costs and nursing translation (continued)	154
G. Pierakis, A. Chatzinikolaou	
6. Greek National Conference on the Oncological Training of Nurses	159
Ch. Plati	
7. Nursing and HIV/AIDS. Focus on community/care at home	162
E. Agiotou-Dimopoulou	
8. After the Conference	167
S. Megalou Kopriteli	

Νοσηλευτική φροντίδα ηλικιωμένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Α. ΛΑΝΑΡΑ

Καθηγήτρια Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Περίληψη: Το άρθρο αναφέρεται γενικά στο «Ευρωπαϊκό έτος ηλικιωμένων και της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών» που καθιερώθηκε από την ΕΚ το 1993, στην κατάσταση που επικρατεί από πλευράς κατάρτισης νοσηλευτικού προσωπι-

κού στις χώρες της Κοινότητας και στους στόχους σχετικής Συνδιάσκεψης που θα γίνει στην Αθήνα κατά το 1993 στα πλαίσια του έτους ηλικιωμένων, που οργανώνεται από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Εκπαίδευσης Νοσηλευτών της ΕΚ.

Στις 24 Ιουνίου 1992, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Υπουργών έλαβε την απόφαση σύμφωνα με την οποία το έτος 1993 ανακηρύχθηκε «Ευρωπαϊκό Έτος ηλικιωμένων και της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών».

Ο σκοπός του Ευρωπαϊκού Έτους 1993 είναι να γίνουν γνωστές στο πλατύ κοινό οι αλλαγές που θα πραγματοποιηθούν στην κοινωνία μας εξ αιτίας της γήρανσης του πληθυσμού. Όπως όλοι γνωρίζουν, οι ηλικιωμένοι γίνονται ολοένα και πιο σημαντικό τμήμα της κοινωνίας μας και οι προσδοκίες τους για την κοινωνία αλλάζουν.

Προβλέπονται τα ακόλουθα θέματα κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Έτους 1993:

- να διευκολυνθούν οι ηλικιωμένοι ώστε να ζήσουν ανεξάρτητα.
- να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα υγείας κατά την τρίτη ηλικία.
- να εκτιμηθεί η δετική προσφορά των ηλικιωμένων στην κοινωνία και να προωθηθεί η αλληλεξάρτηση-αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών.
- να προωθηθεί η ενεργός συμμετοχή των ηλικιωμένων στην κοινωνία.
- να βελτιωθεί ο διάλογος και η αμοιβαία κατανόηση στην Κοινότητα, ώστε να μπορέσει να αντιμετωπιστεί καλύτερα η πρόκληση της γήρανσης.

Το έτος αυτό είναι μια ευκαιρία εορτασμού και προβληματισμού. Τα καλά νέα - της επιμήκυνσης και καλυτέρευσης της ζωής - γιορτάζονται με εκθέσεις, εκδηλώσεις και βιβλία. Το τι σημαίνει αυτό για τα δικαιώματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων αποτελεί το αντικείμενο μελετών και σεμιναρίων. Ο τύπος, το ραδιόφωνο και η τηλεόραση εστιάζουν όσο ποτέ άλλοτε στα ενδιαφέροντα και στις ελπίδες των ηλικιωμένων.

Όμως τι συμβαίνει με την υγειονομική περιδάλυψη των υπερηλικών και πολύ περισσότερο με τη νοσηλευτική φροντίδα τους όταν αυτοί αρρωστήσουν και χρειάζονται τη βοήθεια νοσηλευτικού προσωπικού; Ποιοί φροντίζουν τους υπερήλικες σήμερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας; Ποιό το νοσηλευτικό προσωπικό και ποιά η κατάρτιση του για τον τομέα της γεροντολογικής νοσηλευτικής;

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Εκπαίδευσης Νοσηλευτών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έστειλε το ακόλουθο ερωτηματολόγιο στους εκπροσώπους των 12 χωρών.

Τα πρώτα αποτελέσματα της Επισκόπησης παρουσιάστηκαν σε ειδική συνεδρίαση Υποεπιτροπής τον Δεκέμβριο 1991.

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε και από τα 12 κράτη μέλη.

Ερωτηματολόγιο για την κατάρτιση νοσηλευτικού προσωπικού στον
τομέα της φροντίδας υπερηλίκων στα κράτη της ΕΚ

1. Ποιές ειδικεύσεις στον τομέα της ΝΦ υπερηλίκων υπάρχουν στη χώρα σας; π.χ.:
 - Ενότητα στα πλαίσια γενικής νοσηλευτικής Εκπαίδευσης
 - Χωριστή εκπαίδευση
 - Ειδικότητα
 - Συνεχιζόμενη εκπαίδευση
2. Ποιός ο σκοπός της εκπαίδευσης (επαγγελματικός τίτλος ή άλλο προσόν;)
3. Ποιά αρχή χορηγεί το δίπλωμα - πιστοποιητικό;
4. Προστατεύεται η άσκηση του επαγγέλματος σ' αυτό το χώρο;
5. Ποιοί είναι οι όροι/προϋποθέσεις εισαγωγής στο πρόγραμμα;
 - Σχολικό απολυτήριο
 - ηλικία
 - άλλοι όροι
6. Πόσο διαρκεί η εκπαίδευση/κατάρτιση;
 - αριθμός ωρών
 - διάρκεια θεωρίας/πρακτικής άσκησης
 - μαθήματα
7. Πως οργανώνεται;
 - σχολή, κατά την άσκηση, πανεπιστημιακή εκπαίδευση
 - καθεστώς των καταρτιζόμενων (μαθητής, φοιτητής/σπουδαστής, μαθητευόμενος στην εργασία)
 - δίδακτρα/αποζημίωση που καταβάλλεται κατά τη διάρκεια της κατάρτισης
8. Σε ποίο πλαίσιο πραγματοποιείται η πρακτική άσκηση;
π.χ. οίκος ευγηρίας, νοσοκομείο, εξωνοσοκομειακές μονάδες.
9. Ποιές κατηγορίες νοσηλευτικού προσωπικού συμμετέχουν στην περίθαλψη ηλικιωμένων;
10. Ποιές ευκαιρίες υπάρχουν για επιπλέον κατάρτιση και συνεχιζόμενη εκπαίδευση σ' αυτόν τον τομέα;

Το περιεχόμενο των απαντήσεων διαφέρει σημαντικά, γεγονός που καθιστά δυσχερή τη συγκρίσιμη εκτίμησή τους στο ίδιο επίπεδο.

Υπάρχουν απαντήσεις μιας σελίδας και απαντήσεις που υπερβαίνουν τις δέκα σελίδες οι οποίες είναι εξαιρετικά λεπτομερείς και διεξοδικές.

Για το λόγο αυτό είναι αδύνατη η πραγματοποίηση μιας συνοπτικής παρουσίασης βάσει ενιαίων κριτηρίων.

Συνεπώς, παρουσιάζεται μια πρώτη πολύ γενική εικόνα με βάση τα υπάρχοντα αποτελέσματα.

Γενικές παρατηρήσεις

Στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, την περίθαλψη ηλικιωμένων ατόμων αναλαμβάνουν κατά κανόνα νοσηλευτές που είναι υπεύθυνοι για τη γενική περίθαλψη.

Μόνο στην Ολλανδία και την τ. Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και ιδίως στα «παλιά» κρατίδια της Ομοσπονδίας, υπάρχει αυτοτε-

λής κατάρτιση (ειδικότητες) στον τομέα της γεροντολογίας οι οποίες δεν αντιστοιχούν ή αντιστοιχούν μόνο εν μέρει στην οδηγία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ) της 27ης Ιουνίου 1977.

1. Ειδική κατάρτιση νοσηλευτικού προσωπικού στον τομέα της γεροντολογίας

Η κατηγορία αυτή σύμφωνα με την Επισκόπηση, αφορά μόνον δύο χώρες της ΕΚ, την Ολλανδία και την Ομοσπονδιακή Γερμανία.

Στις Κάτω Χώρες τη φροντίδα των ηλικιωμένων, όταν αυτοί νοσηλεύονται σε ιδρύματα, αναλαμβάνουν μεταξύ άλλων οι "Bejardenverzorgster" και "Bejaardengelpster". Συγκρίσιμη ειδίκευση με εκείνη του τομέα της «γενικής περίθαλψης» λαμβάνουν οι "Geriatrisch verpleegkundige". Αυτή αντιστοιχεί στο "diploma verpleegkundige-A".

Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας την περίθαλψη των ηλικιωμένων, τόσο στο επίπεδο των εξωνοσοκομειακών μονάδων όσο και

στα πλαίσια των ιδρυμάτων, αναλαμβάνουν παράλληλα με τους νοσηλευτές και το λοιπό νοσηλευτικό προσωπικό, ειδικά καταρτισμένα άτομα στην περίθαλψη υπερηλίκων “Altenpflegerinnen” και “Altenpfleger”, καθώς και σε ορισμένα κρατίδια της Ομοσπονδίας “Altenpflegehelfer/-innen”.

Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η κατάρτιση για τους νοσηλευτές ηλικιωμένων ατόμων, η οποία ρυθμίζεται στο επίπεδο των κρατιδίων, διαρκεί, ανάλογα με το κρατίδιο, δύο ή τρία χρόνια.

Καταβάλλονται προσπάθειες στο επίπεδο της Ομοσπονδίας να προβλεφθεί ενιαία τριετής κατάρτιση. Η κατάρτιση για τους βοηθούς νοσηλευτές ηλικιωμένων διαρκεί ένα χρόνο.

Στις Κάτω Χώρες η κατάρτιση των ατόμων για φροντίδα υπερηλίκων “bejaardenverzorgster” διαρκεί δύο χρόνια, ή ένα έτος. Οι “geriatisch verpleegkundige” (γηριατρικοί νοσηλευτές) ακολουθούν τριετή κατάρτιση.

Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας η κατάρτιση στον τομέα της ΝΦ υπερηλίκων πραγματοποιείται σε ειδικές σχολές (Fachschulen/Fachseminaren) και λαμβάνει χώρα κυρίως εντός της σχολής, ενώ τις περισσότερες φορές ολοκληρώνεται με επαρκή πρακτική άσκηση (έτος αναγνώρισης - Anerkennungsjahr).

Στις Κάτω Χώρες, στην πρώτη περίπτωση, πρόκειται για μία πρακτική κατάρτιση με τακτική παρακολούθηση μιας ημέρας κάθε εβδομάδα στη σχολή. Η πρακτική κατάρτιση γίνεται σχεδόν αποκλειστικά σε οίκους ευγηρίας (Verzorgingshuizen). Η κατάρτιση ολοκληρώνεται με ένα δίπλωμα (κρατική εξέταση). Υπάρχουν διάφορες δυνατότητες περαιτέρω κατάρτισης, αλλά καμιά περαιτέρω ειδίκευση.

Οι “Geriatrisch verpleegkundige” ακολουθούν πρακτική κατάρτιση στα νοσοκομεία και θεωρητική στις σχολές νοσηλευτικής.

Στις Κάτω Χώρες υπάρχει δυνατότητα συνέχισης της κατάρτισης μέχρι του επιπέδου του υπεύθυνου για την πρακτική άσκηση. Οι “Geriatrisch Verpleegkundigen” έχουν επίσης και άλλες δυνατότητες περαιτέρω κατάρτισης (π.χ. “docent gezondheidszorg”).

Στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας οι νοσηλευτές ηλικιωμένων μπορούν επίσης να παρακολουθήσουν ειδικά μαθήματα στα πλαίσια της διαρκούς κατάρτισης για τη στελέχωση και

την εκπαίδευση του νοσηλευτικού προσωπικού. Στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία ετοιμάζεται μια ειδικότητα στον τομέα της «γεροντογυμναστικής».

2. Η γεροντολογική νοσηλευτική στα πλαίσια της εκπαίδευσης νοσηλευτών γενικής περίθαλψης

Στα περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας η ειδίκευση για την περίθαλψη ηλικιωμένων ατόμων εντάσσεται στο πρόγραμμα εκπαίδευσης της γενικής περίθαλψης.

Ταυτόχρονα υπάρχουν πολύ μεγάλες διαφορές όσον αφορά το ποσοστό ωρών που αφιερώνονται ειδικά σ' αυτό το θέμα.

Για παράδειγμα, στο Λουξεμβούργο η κατάρτιση για την περίθαλψη ηλικιωμένων περιλαμβάνει 10 ώρες θεωρίας και 200 ώρες πρακτικής άσκησης, στην Ολλανδία 40 ώρες θεωρίας και 200 ώρες πρακτικής άσκησης (κλινική κατάρτιση). Παρόμοια στην Πορτογαλία αφιερώνονται στο συγκεκριμένο θέμα 20 έως 60 ώρες θεωρίας. Στη Δανία προβλέπεται ένα ελάχιστο όριο τριών εβδομάδων θεωρίας και 4 εβδομάδων πρακτικής άσκησης. Η Ισπανία προβλέπει 60 ώρες θεωρίας. Στη Γαλλία, κατά το πρώτο έτος προβλέπεται υποχρεωτικά ένα ελάχιστο όριο 60 ωρών επί συνόλου 300 ωρών.

Σε ορισμένα κράτη μέλη το θέμα της Γεροντολογίας (π.χ. Ηνωμένο Βασίλειο, Βέλγιο, Ιταλία, Ελλάδα) εμφανίζεται στα πλαίσια διαφόρων μαθημάτων και κύκλων μαθημάτων, ώστε δεν είναι εύκολο να υπολογισθεί ακριβώς ο αριθμός των ωρών που αφιερώνονται σ' αυτό.

3. Η Γεροντολογία στα πλαίσια της επαγγελματικής κατάρτισης και της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης

Σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας υπάρχουν μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης για την ενημέρωση, εμπέδωση ή τη διεύρυνση του γνωστικού πεδίου ή μαθήματα που αφορούν ειδικά θέματα από το γενικότερο τομέα της γεροντολογίας.

Σε πέντε κράτη μέλη (Δανία, Γαλλία, Ελλάδα, Λουξεμβούργο, Πορτογαλία) δεν υπάρχει κανένα είδος συνεχιζόμενης εκπαίδευσης υπό την έννοια της εξειδίκευσης στον τομέα της γεροντολο-

γίας μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης στη γενική περίθαλψη, δεδομένου ότι τα σχετικά μαθήματα σε διαφορετικό κάθε φορά ποσοστό, εντάσσονται στο γενικό πρόγραμμα.

Σε πέντε κράτη μέλη (Βέλγιο, Ιρλανδία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο) υπάρχουν κύκλοι μαθημάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, οι οποίοι ωστόσο στο μεγαλύτερο μέρος τους δεν ρυθμίζονται από την κεντρική διοίκηση αλλά σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο.

Οι κύκλοι μαθημάτων διαρκούν στο Ηνωμένο Βασίλειο από 22 ημέρες έως 24 εβδομάδες και στην Ιταλία 4 μήνες (Δεν υπάρχουν στοιχεία για το Βέλγιο, Ιρλανδία και Κάτω Χώρες).

Στην Ισπανία προετοιμάζεται ένα πλήρες πρόγραμμα ειδίκευσης διάρκειας 1.500 ωρών.

Σε ορισμένα κράτη μέλη παρέχεται εξάλλου η δυνατότητα στο νοσηλευτικό προσωπικό να συμμετέχει σε μαθήματα που οργανώνονται από πανεπιστήμια.

4. Συμπερασματικά

Στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, τόσο στο επίπεδο της βασικής εκπαίδευσης όσο και στον τομέα της συνεχιζόμενης, η ειδικότητα / εξειδίκευση που αφορά την περίθαλψη ηλικιωμένων χαρακτηρίζεται από πολύ μεγάλες διαφορές.

Σε λίγα μόνο κράτη μέλη υπάρχουν ενιαίες ρυθμίσεις στα πλαίσια της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης με συνέπεια να παρουσιάζονται και στο εσωτερικό των κρατών μεγάλες διαφορές ανάλογα με την περιφέρεια.

Συχνά αποφασίζει μόνη της η σχολή ή μια περιφερειακή αρχή σχετικά με τη διάρθρωση και το περιεχόμενο των προσφερόμενων μαθημάτων.

5. Προτάσεις

Λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα κατάσταση και την αυξανόμενη σημασία που θα αποκτήσει στο πρόσφατο μέλλον η περίθαλψη ηλικιωμένων ατόμων προτάθηκαν στην Επιτροπή τα εξής:

5.1. Στα πλαίσια της αναθεώρησης του παραρτήματος της οδηγίας 27ης Ιουνίου 1977, τόσο στον τομέα Α «Θεωρητική και πρακτική διδασκαλία», καθώς και στον τομέα Β «Κλινική διδασκαλία νοσηλευτών», να συμπεριληφθούν συστάσεις όσον αφορά τον ελάχιστο αριθμό των μαθημάτων των σχετικών με τη γηροντολογία.

5.2. Το θέμα «φροντίδα υπερηλίκων» πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη και να αποτελέσει αντικείμενο συστάσεων σε συνδυασμό με τη μελέτη της συνεχιζόμενης κατάρτισης στα κράτη μέλη της ΕΚ.

5.3. Η ακριβέστερη ανάλυση της παρούσας κατάστασης να αποτελέσει αντικείμενο Ομάδας Εργασίας, η οποία θα επεξεργαστεί σχετικές συστάσεις για την εκπαίδευση και τη συνεχή κατάρτιση του νοσηλευτικού προσωπικού στον τομέα της γηροντολογίας.

6. Ομάδα εργασίας για τη φροντίδα ηλικιωμένων στην ΕΚ

Σύμφωνα με τις προτάσεις η Συμβουλευτική Επιτροπή Εκπαίδευσης Νοσηλευτών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων συνέστησε Ομάδα Εργασίας για τη μελέτη φροντίδας υπερηλίκων στην οποία μετέχουν εκπρόσωποι από τις 12 χώρες. Από την Ελλάδα συμμετέχει η Δρ. Α. Παπαδαντωνάκη.

Η Ομάδα συνήλθε σε τρεις Συνεδριάσεις (3.7.92, 7.12.92, και 15.2.93) και απεφάσισε να επικεντρωθούν οι δραστηριότητες στα εξής:

- Συμβολή στις διεπιστημονικές ενέργειες και εκδηλώσεις που συντονίζονται από τη Διεύθυνση DG5 της ΕΚ του θέματος «Ευρωπαϊκό έτος ηλικιωμένων και αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών».
- Δημιουργία προϋποθέσεων για να δοθεί ειδική έμφαση στη νοσηλευτική και τους ηλικιωμένους κατά το 1993.
- Κατάρτιση ειδικού προγράμματος εκπαίδευσης νοσηλευτών στη φροντίδα ηλικιωμένων της ΕΚ που να χρησιμοποιείται και στα προγράμματα βασικής εκπαίδευσης νοσηλευτών και σε μεταπτυχιακά, παρόμοιο με αυτό της Ογκολογικής Νοσηλευτικής.

Στα πλαίσια των ανωτέρω αποφασίστηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή κατά τη Συνεδρίαση της 20ής Απριλίου 1993 η πραγματοποίηση Ευρωπαϊκής Συνδιάσκεψης στην Αθήνα με θέμα: «Ο ρόλος των νοσηλευτών στη φροντίδα ηλικιωμένων και αλληλεγγύη των γενεών» κατά το 1993 με επιχορήγηση της ΕΚ. Η οργάνωση της Συνδιάσκεψης ανατέθηκε στον Εθνικό Σύνδεσμο Διπλωματούχων Νοσηλευτριών - Νοσηλευτών Ελλάδος υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τους ακόλουθους σκοπούς.

6.1. Να εξετάσει το ρόλο του νοσηλευτή στη φροντίδα των ηλικιωμένων και να διατυπώσει συστάσεις σχετικά με το βασικό περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών των νοσηλευτών.

6.2. Να εξετάσει την επιδημιολογία, τη φροντίδα αρρώστων ηλικιωμένων και τη συμβολή των νοσηλευτών στην πρόληψη των ασθενειών και την προώθηση της υγιεινής διαβίωσής τους. Αυτό πιθανόν να οδηγήσει σε συστάσεις σχετικά με την καλύτερη πρακτική, την έρευνα, την κατάρτιση, τη διοίκηση και οργάνωση των νοσηλευτικών υπηρεσιών για ηλικιωμένους.

6.3. Να διερευνήσει τις αντιλήψεις σχετικά με τη νοσηλευτική φροντίδα των ηλικιωμένων, τις απόψεις αυτών που δέχονται της υπηρεσίες, τη φύση των διαθέσιμων πόρων για την παροχή της νοσηλευτικής φροντίδας, τους όρους εργασίας των ατόμων που παρέχουν φροντίδα και να διατυπώσει συστάσεις σχετικά με το δικαίωμα των ηλικιωμένων να περιδάλπονται από ειδικευμένους και εκπαιδευμένους νοσηλευτές.

6.4. Να διερευνήσει το ενδεχόμενο δημιουργίας δικτύου σε όλη την Κοινότητα για νοσηλευτές που απασχολούνται με τους ηλικιωμένους και τη δυνατότητα δημιουργίας βάσης δεδομένων για τους νοσηλευτές στον ίδιο τομέα.

Πιστεύουμε ότι η Συνδιάσκεψη των Αθηνών θα καλύψει τους στόχους αυτούς και θα συμβάλει στην αναβάθμιση των νοσηλευτικών υπηρεσιών για τη φροντίδα ηλικιωμένων.

Nursing care of the elderly in the European Community

Summary

V.A. Lanara

The article is referring generally to the European Year (1993) of the older people and

solidarity between generations, the existing situation in EC countries in relation to the training of nursing personnel for the care of the elderly, and to the objectives of a Conference which will be held in Athens in 1993 within the framework of the "European year" organized by the Advisory Committee on Training in Nursing of the EC.

Βιβλιογραφία

1. Συμβουλευτική Επιτροπή για την κατάρτιση των νοσηλευτών. Συνοπτική έκθεση όσον αφορά την εξειδίκευση του νοσηλευτικού προσωπικού για την περίθαλψη ηλικιωμένων ατόμων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Σχέδιο Doc. III/F5289/1/91).
2. Rijn I. and Cwilderom (First Draft) European training in elderly care for nurses and nurse aides: A cross national comparative study in the European Community.
3. Advisory Committee on Training in Nursing (ACTN) Doc. III/F/5190/1/92 Brussels 7-8 April. 1992.
4. Advisory Committee on Training in Nursing Report of Working Party: The Elderly, Brussels, July 3, 1992.
5. Report on the Launch Conference of the European Year of older People and Solidarity between Generations 1993, 20/21 January (ACTN Doc. III/F/5184/93).
6. Working Party on training of nurses in the care of the elderly (ACTN Doc. III/F/5033/93).